

ACC. N:R M. 8533:165-229.

Ortskap: Skåne Upptecknat av: Ellida Ohlsson
Ad: Vemmenhög Adress: nr. 5 Lönstorp, Skurup
Författare: _____ Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1942 Född år 1889 i Skurup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

allmogens liv på 1800-talet.

ACC. N:R M. 8533:165.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Elida Paulson
 Härad: Wemmenhögs Adress: N:5 Svanström Skrum
 Socken: _____ Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1942 Född år 1889 i Skrum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVLäs insättningar

Fig I förklarar att man bestämmer tre åttor med visolva
 "värmlar" i våra dörrar att vrida för både ut i insändigt, den
 medre med kapp insändigt: b. c. i d. ins. kum visolva sig ut i vido
 om Fig II: Skjutrygglä - "stod" görre för hela dörrar d. part
 somt mindre att stänga endast på en vido den med ett hål i
 dörrar genom vilket stöck in en kross i insidan att skjuta fram
 Fig III ett enkelt sätt att stänga som inte kan kallas läs samt en insätt-
 ning där man antingen kunde stänga medelst en kasse som lades
 i en märke som gick igenom ett hål eller läs med hjälp läs: detta
 märke Fig IV likhet sätt ett hinder stild av djern medelst
 en i dörrstolper angjord järnstene som låstas vid en stadig
 märke vid andra stolper med en s. k. "hullebygel" med nyckel
 b. av det stog man använde en krossens ben för att hindra tjvar.
 Att stjäla den vid Tee stadsverr.

Skriv endast på denna sida!

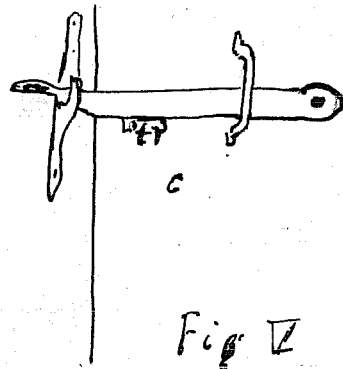
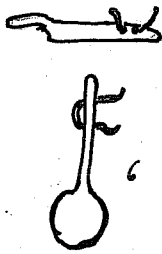
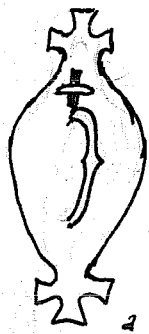

Fig III

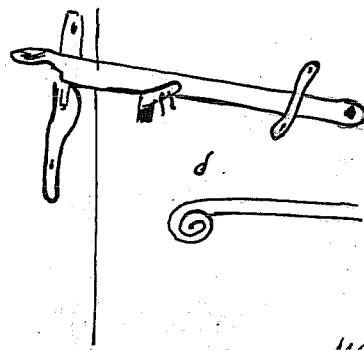
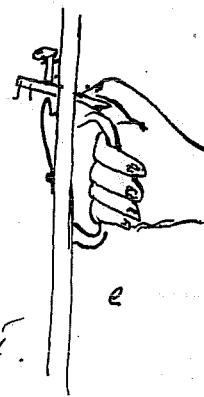

Fig IV Hantigast.

M. 8533:167.

a = utvändigt b. klappen
 c invändigt
 e genom nedtryck kunde de klappen
 öppnas dörren sig genom klinkens
 höjande från klinkfallet som
 d visar. Föras en in i
 klinken i låsar den riktiga jämsamt om
 välet kunde ersätta klappen

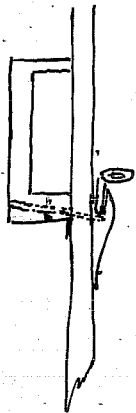
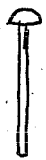
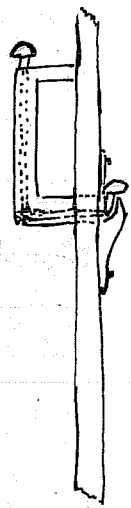

Fig VI

Fig VII

Annars Typ av lås av ordning som
 kan låsas tillfälligt genom uppdrags-
 gånge av den "pek"-pej som man
 trycker ned klappen, som kan sitta
 invändigt i låset med. Insidan lika
 med fig IV. Omvärt sidan som är ålås.

Skär genom dring av inombrosda jämsamt.
 Invändigt fanns eventuellt kappor.

Utropi de blivta leväggarne med "Stolpar", benmärken o "rigger-
stakar" som stia för luften, var nästan utan undantag i små
ställen i hus vid tiden 1808 - talen bryen o därpå i sam-
ända till 1890 - talen (i undantag, fullt för en annan runda)
betätt med långt kaln som hölls fast vid rigger o
pilkäppar = löskäppar för en öra samt mindre käppar
med instruktionerna under dessa. Som en hel del bländet ut-
gjorde skydd mot regn, snö, frost o temperatursänkning-
ar de i detta hänses de outsläpiga, men, när de kunde
hållas torra ända regn o samma rigger o. Men var
mycket rädd för regn o frost i förning med snö, då de
de i synligt att de vita riggarna när de kunde upp-
lockrades upp i solen sönder o vid direkt regn o den för
vundrades de till levvilling o sam för i under rigger-
stakarna blev kvar. Ganska vudig frötsedare, mglig
när det kunde vintertid, då sådant bygge särskiliga o
bestodt något men o kunde utlösas annat än samma
tid, o det var i hella vidare byggnad ut o unga

efter en regnvidensnatt komma ut i bostaden med pråsen i hand
i denna stodes de en droget dämpad ut ytterväggens besjullna
låg som en rät jordkug i fastu = spisrummet bredt där
man hade sin mat i sitt kungärd, & alla oroligt det hela
Det var således gått allt som var att se utvändigt i
de små fönsternutorna, först i bly, sedan i träinfattning,
blänkta mellan kalmor. Vid väggens bäl i väggen
ble stuset prados den som allt på denna plats fönster
man de rödpilobusken med sina låga raka viliga
uppsökande rida sidor i under stugfönstret stode en
par rosenbuskar av den låga sort som under blom-
ningen var alldeles överskottade med rida mycket
välluktande blommor. På övre sidan av stenen från
för faststugdörren prados intill väggen "ludra myrbr
i salveja" av den sort som har utlånga välluktande
blad. På väggen var någon stans hängde ostskåcken
en spälbur med kyllen, där de hemma gjorda osterna
ledes till ink. På de utskjutande bjälkstränderna hängde

redskaps i vekttyg s.s. lias o.d. o. ä. spikar inslagna i dessa
bjälktyrord mindre och. Lias utom skapt studsas in i
fote skägget underida af stöve bakken hängde i ut-
huset eller i den nästan fönstrelösa baksidan som frukt
nämnts hvarne o.d. Grundstenarna bögo regelbundet
i en i annan skjut ganska avslut utom vägen där-
skriet i baksidan även om ingen nämnd vid grund fanns
Lite vid sidan om ingången fanns brunnen, som
mellan tidernas lopp ändrades från öppen brun med
däck där man drog upp vattnet med bark två sådan
med "kai" = karve men utom lock i rikt två "kai" med
vindspel, "brunn-gång" fanns vidast i en påstäl
ställen i g. två nog mest i de större ställen. De på
1880-90 talet vantiga s.k. gringa-pumparna = två pumpor
med två små utholkad stöke fanns i de flesta gårdar
o. medelstora ställen, men i två. Gårdens planor var
nästanst huren stensatt med illa lagda stens stens
af somliga ställen fanns mycket rocher utom stättning i andra

Sjämnt mycket illa logd. Vid sidan sidan avgränsades
 gardsplacen med en stengäddengädd med stne böge
 blommanhöd i utseendet samma var "Uor Per Tröls hove"
 en liten Tappa med en gång långt ut en bruk som där
 man klippde ut stni i golvet ut det tjicka yringa grüne
 Vid mitten delades denna ut en gång utst från, som
 hade landets köcker i ömse sidan, de var mycket
 outbildade dessa brude raka till Landets köcker
 i husrens stället. Ynnare för dessa köcker var de
 blommar som brukade jammes i en "have" vid denna
 tid en flera som var helt beroende på husrensens
 inställning in kon hade intresse för blommar eller g.
 Han jammes br den P.T. som var glad för rustor, några
 tillväxtar, av yngre liljor av hel hick enkla i stället,
 "Kjupsta" - mjölken, "Kjupsta" eller "den brinnande Kälteken"
 "Blå" - uraka - stornbåt, akoleje, "Kus" mjölta, "urigon"
 "Kus", "majblommor" eller "punga" - juddar (de var två stann
 vid de olika sidan sig själv), de jammes pioner, som man inte fick

luktta på framför allt inte på vid som en afton de fick
man "Leder" - krafta 2; nästan samma alltså uttunda
tro gjorde att många ej vågade ha dessa brennen.
sina "kassar" de ha en verktyg i hand respekt för den
med som P.T. tyckte att de va gramma i de va jo inte
sids åseder i luktta på de som inte luktta god åseda
fröknor fanns också i ha en del i de bäggen. Vid
utvidning fanns en tät rad av ripsa - birnbais - o
stichelbais - knustbais buskar med grönna i rida bär
och grön stens upplagor som en lag stengäddes gård ut-
gjorde gränser utåt. Framst bland växterna i området
var kryddväxterna: Timjan, mejan, istj o framför
allt kummin som dels sattes i någon lämplig plats, delt
växte förvildad, de man var vis på att kunna vara för
för njöts så de de var en högt värderad ört, de Moden
var bland de första matnyttiga grönna som spisade i med
förhållanden användes som käl i smulor komma med som
ingredians i den obligatoriska skåtors dags käl som

prästen kom sent till denna kåldoppa, som ansågs vara till ö-
 ffr några mytiska kraftgivande verkan. Skulle man ha
 sig något grönt, kunde beståndsdelen vara naturligt vis kål
 av olika slag samt en möjligt kummin, men desutom
 drog med något en vad ärrigt grönt man kunde titta på
 att ja med de rika slagen. Känne inte detta bruk kan ha
 något gemensamt med att man ansåg kål: allmänhet för
 hälsosam med stöd av orden i bibeln: "Du där sjuk är
 kan äta kål", då man gärna citerade dessa ord, och se
 skärbodagen varit en dag då det varit lämpligt att göra så?
 Kumminfröet användes som krydda i bröd, syltbrännin,
 m. m. Även senap odlades gärna där den likom kum-
 minen kunde hjälpa sig. Man såg några till på fröet
 var något, ö var stolt över sin odling när den var kraftig
 & frodig. Några buskar av kindel av den höga gamla röt-
 koffunden mt som kunde de gamla tapparna till ö blandade
 mest utvalde de värtens. malsten, som skulle tjäna
 till ändamål som skens en grön när den stod i blom &

Var?

blomman nätt som utveckling i Torsheden i detta libane
 ländels blomman den som man sade - "knopparna".
 Den maltes buntarna sig man må nuddri - kvistar & sakt
 till maltes - hämmen = "maltes - best" genom att helt en-
 helt stöka ner kvisterna på plankan vid sidan av korben i
 så låta det stå att den i fylle mera på när det blev för
 starkt, men man kunde också riva av knopparna i häm-
 men som fändes på - "glöddes" samt vilades i seden
 blandades med långt till korsten vanligt brännin
 Detta besta hämmen var särskilt värdesat dels om var
 konstsup. Även vid de största högtids tillfällen så brötk
 i begränsningar var det så att det första man folkon
 undfågades med var en maltes best. För röngt kom
 de man när som helst var man varit lite i bände sig
 prusten för en best di det ansåg värna i jagga upp
 dels om det också anså som mjög medicin i ansåg
 hjälpa för alla magåkrummen & det "er om ända nu i färd"
 ja man ansåg maltes hämmen om bärigt som medicin

i jättan och kunninn användes som till sats hade den g.
den betydelsen, matlots brännvinet var nära nog en uni-
versalmedel mot all slags invertebrat. Så gick inte
matlots saknas bland kristlogda kött den den an-
sågs skydda mot mat-djurs mat-ot-, men man gick af-
fasumma att byta om matlots-matlots, ty blev den gan-
mal gick det mat i matlotsen i det var illa nog.
Är detta kan man forstå som viktigt denna sats var
i äldre tidens tappor i gick den ut, som jag nästan det
ansågs som ett deligt men i man var angelägen att före-
sätt den som någon granne som kunde dela sin buske
i koda till med den Geärlök, riplök i böns på. Det fanns en
Några större putthid fanns ej i denna lilla 'koda', men
väl använd i frukt den ett eller ett par äppleträd var ofri-
adlet slag, men ändå olika satta en kammare stoda vid
buskträd i gårdsträd. Om det just den fanns något
enskild träd buske äldre tid vet jag inte, men det är
ganska troligt då det i flera av kammare i 1:24 Skomarp

Om tidigt delats upp i husman i småställen, liksom n: 4
512, kan summa endast gamla gamla bestyrket i
valutostad av anseliga demonstrationer vid husmanen.
Kanske kan den gamla vildare som Per Tindom gjald
de första ären och vid rita stugorna stället ersätta en
fälli gårdstid som stätt i vägen för hans bygge?

Om husets rum på sidan är inte mycket att säga, då den
liksom i andra ställen det är knappt samma några förtä
i ingen del, de halva klädda bäggarna enformighet
av brist på det av de utstötande grundstenarna samt
bakgrundslutan, den luftaktig utgjordes av en förtä gring
av stugfaktet över den fullt rymliga utstötande delen
av uggen där ett par långhalskinnor stoppats upp för
att binda men en ryttar upp på vinden eller in över uggen
stige glugga samt kanske ett litet enstaka första
tre stegen med en eller två uträ var de andra ljus in-
tagen i denna sida. Så låg den intill 1858 det var
sitt invånare, av denna, radda om en del av den jord som

De Tunderne hade i som bar blev forngon ^{177.} att göra sig till
 igång en till oss pris som tröst för det utsädda kornen
 skulle. Orsaken detta var, som lög försädes med i ordet
 på en gård alltså utstånd på De Tunder hus, som en jord-
 bane trätt planterad med jular, alle lika den nere på
 slatten, utan stam men med en stor utte koras. Utåt
 vägen uppe i jämnhöjd med juldalen lög ännu en liten
 gård bestående av tre ytterst små kornen av hög ålder,
 säkerligen den äldsta bebyggelsen i detta tränga utrymme
 i väg och i i minnet. Somna gård lög utafin i var ob-
 stende av P.T. o husmansdel i alltså inom det kato-
 mantas som utgjorde n: 24 såväl som en del av P.T. o
 jord till detta ställe kunde 1/2 Ted jord i det var detta
 ställe P.T. ganske tidigt började mer sedan utte på grund
 av processen måste sälja för att pris som inom kort måste
 kom att jordutlösas i som inte kom att vara stödig för en
 med hus för än i. i. n. det var länande del af sin hög
 som går mellan dessa Tunder som en gård i jordvall med

mycket många jular. Från husen intill denna vall som gick
 i väder i som alldeles nya och andra gårdens hus hade P.T.
 en hejda (= en vall eller på annat sätt innesluten jordbit,
 där korn, senap, potatis m.m. såddes i rätter (i somliga
 ställen i nog även här såddes något korn i sådana plat-
 ser, då man njöts tillverkade de rep man använde, den
 behandlades på samma sätt som det lin som ordigen
 såddes rbe i marken där jorden ej var för bördig så-
 som i en hejda, man ville ha fina tagor av linet men
 långa bestiga ut kamper). Vid de häften av hejden
 där ej jular jamm var plommon träd, så även långa
 andra gårdens stengårdens gård långa vägen, den bit
 jord som jamm sådd om den andra gårdens utgjorde
 denna gårds "hosc" med äppelträd, buskar i stora buk-
 kans trädgården. Se teckning på sydligaste hörnet av
 n:o 24 Skurup där även häften mitt uti utsetts!

Teckning fört
 insänd. A.J.

Om hus P.T. byggde till uttusen är osäkert, men
 även böningslängan som så småningom utlöstes

Först er settas de små blyinfattade föresten med andra
med träbågar i fyra stämme inta i, Turliqon var det
skymmande huset vid vana sidan i vith, öven med
föresten ursat. Någon gång Turliqon på 1870-Talet gjordes
en stämme modernisering. Då hade bland småfalket uppstått
en allmän eti öfter en kammarer liksom i gårdarna, en i
skan som tillfredsställes på olika sätt genom tillbyggnad av
ett spänne, di källsten av bästun tillika med källsten
av det nya bles en beldad kammarer med den endast
åt den förestuga som di kom att bildas av resten av
bästun, den andra källsten av det nya utredfor för-
stuga bles en liten kiste kammarer eller spis kammarer.
Di bles det två utgångar i den förre förestuga bles in-
stegs kök. Dyliga förändringar med alla utan till-
byggad var företogs in på 1890-Talet. Byggnad g-
till bles det endast förestuga i kiste- eller spis kammarer.
De var som byggdes under denna tid var naturligt in-
redde men påsedare så att rummet var kallades som.

markammare eller - stuga i stugan delades på träor i stuga
ö kammare. Ett annat sätt att i de gamla husen skaffa
sig en kammare var att när huset besto av mättar och
alvar insändigt delades i stugan så att mättar blev
 6×6 ö 6×3 alm, en smal kammare men ändå ett rum men.
Åker Tills Per Tulls flyttades förstugan ut i den förra
bastuen som delades i förstuga ö spis - köst kammare
men en den förra förstuga blev här en mycket liten
kammare som stod i förbindelse med stuga i jätt
varme dämpän, mättar tyckes ej ha varit mer än
 $3 \times 4\frac{1}{2}$. En gång gjordes genom stenstenen på
stuga till stuga. Som förändring visar den angelögen
man var att de jätt jätt rum att bjuda på
in i om det så var än så litet ö än så stort att äta
komma. Som lilla kammare fick också brödgal.
Det var efter vad jag kan förstå i detta fall som många
manga den nya generationen här representerad genom
den yngre dottern, som sedan blev förmit ut bland folk.

Jätt störe Jondingar på komfört ö kanstee var just detta med
de jättsta teoloner på en ny tid med störe jämlikhet med
kan blesserna ö bland de lägre såväl som de högre, störe
Jondingar på komfört inom hemmet, man ville i den
man man kunde söka efterlikna de bättre löstade i
vår denna tre storer det nya in över den yngre gene-
rationen ö sätter via präget på alla områden, men en stör-
del av de äldre vilka varit fast vid det gamle löst
ut därför uppstår stora olikheter ö gammalt ö nytt
jämna nede vid sida berende på vem som är den stör-
kaste, den nya generationens folk eller den gamle på
stöd det ö väge mellan gammalt ö nytt replik ut i i un-
dantaga folk ännu ö tistat är in på 1900. talet.

Den lille kammarer Niu Per Tulls blev sedan åter verk
vid en ny restaurition i samband med tillbyggnad
av undantaga lögenhet

Blöde dräkter

På den på 1860 - talet hade blöde dräkter inkluderat stör

Järänding, särskilt behöfvande de yngre klöden. Si hade
de. kvinnor som föddes på 1840-talet aldrig uppträtt i
allmogedieten. De äldre kvinnorna sörgas den här
redan på 1860-talet i endast mycket gamla o mycket
konserverade personer hölls de först vid den linan ut
men sedan ut i P. Åberg använde ännu 1864 även yngre
kvinnor härodsdiäten. I o med att härodsdiäten kom
in bruk kom diätetriten att betraktas som ovisdig
egendom o många bland de mindre bemedlade som
i ovisiga sig ha råd med dött kapital, o bland dem
som Per Tuul, sålde sitt silver eller bytte bort det mot
någon hjal eller en klämnings Tyg. Till de jucka som först
de passade si o gjorde affärer genom att stöva igång
landsbyggden i sin en begäret börja upp de dyrbarketen
företag o försöka att uppställa därför att de o länge o
vänder. Si detta sätt försvarar måfallets ovisde ritet
medan man i de burgare hemmen där man o var ber-
ende av slaktarna behövt det som ett minne även om

man ej just de sätte värdet därpå. Just av denna orsak ha endast en i annan orsak av de mindre väl utfärdade silverbitarna bevarad. Silver kunde alltså något av när värdet men mängden av medaljer i guld, silver och bronsmycken var mängden i stället var värdet mätaren för värdens ekonomiska och samhällsliga ställning i dyggheten. Hög ofta med silvers mängd i guld och silver. Ja, vi lockades till P.T. att använda till diktarsilber. Till juvellers för en begäran i plömediktets förändring dikt förblev dess material hemma juvellers och som på ett för vad som som tillgods dikt. Den mestliga tillgods diktens kunde på 1850-talet bestå av plömediktets med värd i silverknapparna där, samt långbyxor i bästa jak, annars plömediktets antingen av vad som eller svart fönstrets tillgods dikt som anses juvellers i vad som som som som i plömediktet.

När spegeldaren kom i värdet stödde man av det som värdet tyget plömediktet av både som P.T. i P.T. stödde med

den tråd som sjåts spunnit: Trinnat till sytieda mid den
spilda musen är ett bästa lin. Med hjälp av gesällen i
Långsbyen sydde dessa gamla tidens örsäddare plagg
för hand, i både män ö kvinnor, även skinnbyxor i
missen ö om man vi ville förhäng ut ylle åt barnen
samt barnkläder. Redan på 1850-talet hade tvåtyllens
delvis ersatt vadmalen till tvåta kläder när man g
var så nödlyftig att man hade kläder. Det vänder i fem-
skift där yllan lag på ena sidan om stat glänsande
satin ö användes till både tröja ö vest ut man folks
där tröjan, liksom när den var en kläder vaddades,
tygon av sidant rogare material förades helt med
grosst vitt linne. Beträffande kvinnornas svarta
klänningar för man stige på femskift lika förut-
mannde i tre skift som var tvåtyllens ö fattigare
ö där tröjan lyfte grå igenom det svarta, det sig
fattigt ut ö var också de fattigare material, vid byxor
när vadd fästas ståt använde, ja vidare ja bättre väst

"Sira hela briddet" i all den örnflådiga viddan i väst-
ked upptill där som den örnflådiga längden tekes
mer i guld in i boken så de blev dubbla i guld yt-
telligare vidd ö ystet ut skålet när materialen var
färdig som liknade bolsterbygg i en ganske styvt.
Linet var en kraftig med länge eller kortare stred ut-
på hjalen. De svarta klänningarna och min som bland
dem som var mycket konservativa att alltså kalla på den
konstiga, komms i bruk syddes på samma sätt ö en
tid syddes de något ulli o. d. uttygd. De klädeskräften
och svart och även brun i bruk syddes ofta baksture
i midjan rosnar skritet med juldens, ganske rick-
lyftigt de en klädeskraften var något fint. Det förins-
plogg man då kallade juldens tycker inte ha varit nå-
got annat än en klädeskraft med kantning av skinn
men kappan var ett rejält plogg no vedmal som dugde
att ha under hjalarna vid längre resor o. d. Tre städer
i närheten nämner kappor - översock. Dock kan

säkerligen äro funnits ett berrligt ryttarploq som
kallats för jula någon halblång kappa, men hämndomom
därom är osäkert, di det tycks som den inte som man
nuor pålsau kraft skinn i det låter ju inte berrligt?
Det om de här nämnda rydda koftorna som utlöste
de stekade tröjorna i överlösen i gjorde silver i ruffidigt
Männens skinnbyxor i borta byxor utlöste av lång-
byxor långt innan man soogar den borta tröjan med
silverknapparna, den fanns kvar liksom den helbrad-
dade kjolen bland de gamla di länge den generati-
on? Is folk kunde till hoda i di äro mennens
länge vita strumpor, äro om de kunde ja rylt någon
rök ja slutet, de trödes bäst med tröjan.
Mycket vitt utfånja kvinnans vante kunne tecknade
ringdiakten, stort vitt "klä" ja tecknat med skiff
ja ryggen.
De yngre antitade dock redan ja 1870. Tallet sommar-
lön, i dessa hade ofta låst yket av sina föda när

dessa varit särskilt intresserade av att tjäna me från
 menskläder; i sin jästa vidare specialiserat sig på
 de så småningom allt mera varierande kvinnoklä-
 derna i så väl de yngre samt mycket ansevärda
 att deras kläder var mycket bestående i kvinnors mater-
 ial skulle följa med i om man skaffade sig massor
 av kläder i stället en ära i att överflygla omändade be-
 träffande klänningsaker antas man gick till vändigt
 Dock rydde en gammal skreddare av gamla kläder
 enligt gammal metod ända till 1880-90-talet både
 kvinnor- och manskläder (dock med rock) åt Per Truds folk i
 de hade spräddt ut sig på västsidan sedan de kom-
 mit på undantag; men denne skreddare rydde inga
 s. k. lätta plagg åt den yngre generationen.

Linnem rydde man själv med samma slag tråd som
 förut nämnts. Man använde en syl klarna som fästes i
 bordskanten att fästa arbetet vid i syning i stället för
 jingelborg som var skänd, men P.T. använde aldrig jingelborg.

Träden råkades för att gå lätt och draga genom det hårda
tyget, träden var i för sig hård i sig. Man lade med
mycket vete i oppleda och skjortor genom att ry stick-
ningar och mynads som i krogar i lunnar i kalsom i
oppledens krogar m.m., för att på glans i stiel i dessa delar
är ploggen använde man "grinstenen", även när de trättels
masser av tyg särstället som lime lades nu i rötter
i bredder och ryddes vid betero. De gamla stävade
efter att det skulle vara riktigt med rydda kläder
samt rötter efter den till brukstokringor, då den
utgjordes ett slags värdessättare av vad de varit i verket,
dessa förhållande i rönt, och man lät ofta på gamla dagar
ny rindiga ploggen utant för att det skulle ta sig bra ut
på brukstokringor och man lät sig berättala sig att det var
omöjligt de rinderna blev samma rittu, bred som de
färdiga ploggen, och ploggen var användbara för den
ynge generationen tyckte de gamla ha varit blinda för
sikkerhet det varit och så skulle det förbli.

Tiden 1870-1885 var en sjalens gyllene period, da kvin-
nornas skapelse var det bli ägarer ären till så många
sackra sjaler i lundskilda som möjligt av silke,
soppyggar, lama-ute, svart chasimir, sin och fyr-
dubbel (s. k. dubbellsjal med pars vid tygskedet var
ändå arvad för mig i nattvardsgång) Somme leksoom
den var alla som ville källa sig framme, så mycket efter-
traktade jerriska sjaler var de första som bars
kängda i intet riket i tekan, visden var kängd om
av gång att uppträda vid kyrkan om pingst eller midsom-
mar den var dansbarn med kängden (jerrisk) sjal, så
nästan dode hela personen, i kallet om sjaler var äkta
Spunns marknad var också ett tillfälle di man kunde
"braska" man kede i. m. förärvat lekson kommit att
steg längre på den sociala rangskalan. Annars fick
man röja sig med de speciella i braskiga "schalli"
i folks-sjaler i skiden den härskel var tycket på
ylletygget. Somme sjallige utreklades mig mest av

den yngre generationen i sådana småflockar hustrur som
mer Per Tulo höll sig inom normala gränser och höll
för övrigt fast vid kyrkan i en mindre svår tid än
mönstret ylle för rödfärdjällen i en svår silkesjäl
och möjligtvis en dylik med kontant bånd för andra hög-
tidliga tillfällen, men silkesjälens ströck utgjorde ett
slags tackning av vedertrandens ställning. Men
vid de stora svårigheterna i utgången i kyrkan eller
mer i ättan vilken med ihärdig pans samt för vännen
skulle jiltjällen

Övrigt kan sägas att klädeskosterna jämfört med
den är vadmal som innebär ett steg uppåt i den mindre
bemedlade som var man om vill yttre stövade efter
att bli ägare till klädesplagg redan på 1850-talet fast
än vadmalen vidde fram till 1870-80-talet. Vadma-
let vänder vill och lades ofta ut för att fogas fram i
färgen och buddas vid behöva, färgen färgen, innan
Skumpo samhälle som till på 1880-talet, närmast i

Olös; Ö. Wenman tillg. ö det var mycket antalet; en till de
mängda av tyg i spalen värdes i hemmet, mycket blid-
nings tyg; hals ylle värdes även vitt i färgade; söta
innan det s. k. "redgarnet" kom; bruk. Första tidens bom-
ull garnet kom; bruk ansågs det för dyrbare lyxvara
som köptes spel eller drick-vin ö användes som brodu-
gar till fint vittvaden eller till för märkning med pros-
tyga, det ansågs förämligare än luggarnet som man kände
"skövener" Kulört bomullsgarn; rödka jäger användes
denne första tid som sparsamt inslag bland det färgade
ullgarnet i de tjocka långrandiga jörkläden, som rän-
dades i riven de rodet var kunde ibland riktigt
bomullstyg i användas stna ö vida med egg upp ö egg
nu redan till vävds dräp ö redan både till små
ö används av alla äldre kvinnor ända fram på 1890.
Tallet, så hade man P.T.s aldrig några andra jörkläden
ö utan jörkläden var man nästan aldrig till mig hade
man varit jörkläden av merare i flera andra tjege tyger

ammars vid högtidlig tillfälles sidorna en silke i på ö-
rigt de nämnda kläderna är fylle. Även vita användes.
När man skulle besöka ett sjukhus, för att kläda ett litet,
ett ledersuppdrag där alla ansedda grannkommuner skulle bi-
tråda, eller för att gå med förning dit, var man sjukklädd
med svart förkläde, egde man inte något annat man
lämnade alla om besökte ett sjukhus eller deltaga i en
begravning skulle vara i endast svart klädda utan
sorgeklädda i innan 1880-90-talet orange klädd med
crep-bänd barm i bruk användes vid begravingar strö-
vita klädd med svart nedt ryggen utom på dem svart
rylen i redan orange klädd barm i bruk använde de äldre
ämnar på 1890-talet en liten vit svart under orange-
klädd där även vita kanter ströck passon klädets
kanter fram till runt ansiktet. Tydligt svart användes dock
även av de gamla under det vanliga silke klädd med
passon vid denna tid, så det var klädets material som
var det avgörande i det vita.

Per Trubson höll länge fast vid den gamla vadmutsströjan
i vadmutsbyg, men endast så länge de gamla, som ryfles
medan de vros allmänt i bruk, tillo i de vstra ären en
rätt lit utvände ken vrot, medan en ö annan gammal
man ämn vid 1890 - Trubsons ingång utvände ströja ö det
kunde än vstrans silvverknappas slötas ut med ploggen.
De vstra längstrumparna vragas aldrig denna gammal
ration en vstra fastän de vngåro knäbyxor en
sämsteskinn i gingo två läng byxor, dock med stn den
liten smäck pantlin i stället för gylf, smäcka- eller
lämna byxor, den ena vorten med hela pamsidan
knäppt utvandra en linning som upptill knäpptes mitt
fram, den andra med en mindre lämna mitt fram.
Hängslen eller "villan" vros en hemvård material ofta
vätt i rögen dyra vöden, det var två hängslen som vori-
sades på ryggen men pamtin gingo vakt ut, men på
något invidat vätt den pammen vördes en frustlän
Ringar i rönen, enkla smala ringar på kulan i sidan

med en liten sten eller renare, små klotter eller pärlor
kände därför som de mycket stora mycket vanliga i det
var inte många bland primorna i den många män
som hade genomgått virusinfektion, och hade alltså
ett det förstärkte innehållet.

Säster i orden bland primorna

En truck eller rätta av rod även bland primorna,
som visserligen inte var P. T. s hufvudsakligt ämne, men
som var mycket vanlig bland primorna i hennes gene-
ration var smittad. Man kan gott säga att de
flesta primorna i familjen under senare delen av sitt
liv var smittade, i så stor utsträckning som de stöter på
med P. T. s äldre i något yngre, men ej den yngre genera-
tionen, den kunde sig trötta om generationen en primor rädde
fram vid döden av henne och vänta på att bjuda en yngre, som
antagligen ansåg jorden, och P. T. s brude de då enbart i o-
konstigt i rakt på det säga: "Nå truck, ja vilka inte ha
min resa till ett skideland!" Man skulle förstå de o. p. l. l. l. l. l.

om vid denna tid utgjorde det statens inslag bland folket.
Skulle de anstättas i stället för som motståndare till en så-
dan last, men så om visst inte jullet, dessa bömmen kunde
vara lika vörige musor som andra i musdosen om lika
viktig vid kyrkostöck i sammankomsten som psalmboken
för domliga. Det var något i högsta grad smuktigt och
börsternas musor, då domliga för att ha varit lika
till hands var smukt bost i julekon i muspartidlar vid-
lödde hela deras värdar, allt var uppyat med smukt,
all mat som de kom i bering med hos pudrad ökyg-
dad med smukt om det så var äggöra, stekta ägg eller
vår i vit-grost, de vörta man vanligen blev traktad med
när man ämnar på 1890-talet kom som tillfällig gäst
där husor den musade, maten var såväl i sig som på
ytan tydliga när en hus moderns last, rätt som kom
stilla i vörde i maten för kom en pris i musst yde rötning
och för säga att det för julen som en bömmerna när
det gäller laster varit mera kempfulla i mera tekniska

om sig själva än minnas, så äro vår kvinnan sig, her-
rens förfälle var ännu mer påtagligt än marnens.
Att kvinnan sig var drök mera ovanligt. Fåra kon bein-
da tid kan jag på denna plats endast berät om en
kvinna som brukade dricka sig redt, men däremot
felle som tog sig en tar så det kunde hända att de de
i de kunde säga: gå på ord = snett. Att det drök g
snitt varligt kan man förstå dars att man sege
vulle däremot i talade föraktfullt om den kvinnan
som de gjorde äro långt efteråt. Däremot var det
vanligt att kvinnor vid vissa tillfällen tek ställe-
kvinna vid fröuppteckning eller bannstekan och då
barn var fött tygo en sup, i när kassadern under arbete
bjöd en sup abjods äro kvinnorna, Tröliga en bracke-
va på kassaderns häringens tid, de barn vint knä
de till dagligt bröd i de vid det flötko. bränvir at
varren i stället för tillfugg. När nyen bjöds ut de kvin-
na som deltaga i arbete stälde sig dessa helt olika

omliga. Togo med Tacksamhet suppen, medan andra för-
jorde sig eller stakade sig helt avvisande ögonvridning,
dock ansåg man mig ganska allmänt att varit arbetet
beträffande till suppen, men däremot inte umars.

De kommer som uttryck för tillfrediga våra förhållanden
för allt ordentligt folks förakt & tillägget av andelen
- sken (utstuder sken), Tio namnet tydde för på något
trivialt beträffande levandet. Denne beaktning för inte
förälska med uppsynskans sken som motsvarar varit
mer för namnet & som i senare tid varit i utsteg även
här. Sedan betecknade uttinger Taffackerna eller annars
trivialt kommas person, även spralle häring, ett
skallord alltså.

Allt supriet bland männen var ganska allmänt in-
säker i många olyckor hade detta till orsak, det blev
man utgående varse när man går närmare in i skottens
liv & levande under denna tid då man handlade på god
tro, ett betydande exempel är den oronliga processen
& var P.T om stark utståndse tide spiter.

Slakteren i Jndaberga.

Med slakteren i Jndaberga uppköptes intill Bonstakt
 En ryttar till P.T dag i de 1790 en gosse till sig. Denne
 väste upp i vällade dem en hel del mg i förlusten.
 En annan ryttar som gifte sig i overtagis yndia jägare
 med: det västfänd som allt mer blev rådande i gredet
 Användarne kunde samtliga förmögenheter i 1790 pen-
 ga utlånade räntesatsen som gäldde var 6% men gamla
 kappa visa de som var många 1790 ända till 25% men
 de blev de användda för ochsare, processsonech i lust för
 brängel med attföjande dåliga affärer gjorde att man
 kunde bli tvungna att gå med på dylikt. Men även
 med laglig ränta väste för kapitalen för den som
 en gång kommit upp, i de som föryat samtliga rikedom blev
 vi allt rikare i de andra allt fattigare som nu de
 från föryan varit lika fattiga i besvande hovers föryden.
 Vid Jndaberga-slaktningarna jul- i vinstgälden n. n.
 skulde hela slaktern vara med ända in i sexare tid

eller så länge de gamla levde, ja så länge deras barn
 höll fast vid gamla seder. Det var inbakt vitt, fisk-
 -luftfisk eller som man för sade - stedsfisk, eller
 soppa med klump i bröd, pepparrot - eller krans bröd,
 även lammbröd i yngre tid samt visgrynsgröt som
 serverades, brödet var hemmasiktat i hemmet och till
 de smörgåsar man spålo bredde i de stora tjocka skiv-
 na, man hade i regel ullkrans för samt riket påbröd
 i ibland gasbröd samt hemmagjort ost som pålägg
 bröd äro i minnen till all vatten utom grötten där en-
 dast en i annan ut bröd. Vid dessa högtidliga tillfällen
 ät man grötten ut om sin Tallrik redan på 1890-talet
 en tid jag sjels minns, men i vardags lag äro de en gammal-
 samt litet doppades i gansen som "doppesoppa".

Vid stora familjehögtidiga beten var i godset, (Jordberga)
 brukade representera sin godset samt snart i betonen
 re samt skolemästare med par vara med i det be-
 rättades en historia i godset om prosten Kristoffer Tegné,

om var en mycket lärd man, men som hade ett litet allmogens
känslor, han visste inte när han var rätt, utan när
från om man skulle ha en lärare eller tvärtom när han
ätit sig i skulle källa upp. Så berättas att han en gång
var förhindrad närvara i kyrkan och gick i uppdrag att
främmande prästen genom att trampa honom på foten
dessa gjorde kyrkans ledigt anvisning, men prästen
fortfarande att inte tilläta han blev sjuk, kyrkan hade
rikas trampa en annan fot i denna ville jag lösa om
det då han inte kunde till sammanhang. Även be-
rättas det att Esaias Tegner, när sonen fött detta
kalle - Hells trampa - skulle ha yttrat: "Så var jag då
fäst på den ut en stek".

Om man berättar in i guds ägor hölls i gårdens
berättelse för alls folkets äfjälftas dans i lek. Då
ginges också kanner från Skungie dit var för att se på
i när ett sådant tillfälle berättade Per Tuula Harna en
episka, som utgör ett exempel på hur olika uppfattning

den äldre i den yngre generationen är hemskaper de
hade på förhållandet mellan de yngre i de yngre stä-
det, mellan hemmans barn i de underlydandes.

Då var Karl Adson von Nolken död i hans von
förestod godset emedan barnen Erik & Clara voro
omgäddiga. Erik, som stannade i all esthet & dansade med
bröddistran i pigor av hjärtans lust, förbräddes därför av sin
brorska, som sade åt honom på ett klarna, som stred bedrömdt till
ett: "Det passar inte Erik, Erik på dansa med Clara." En upp-
märksam som Erik redan ofta en dans med systern, ignorerade
Denne Erik dog ung i med honom dog ättn ut på mans-
ndan & Clara blev därpå ägare av gården i gift med en
pikens tjänstvärd, hon var mycket mån om de underlydande
de särskilt de gamla & små, & dessa unga tåta beröts av hennes
måd, de kom hon med något gott på att se hon det var med
dem, hon dog mycket gammal på endast några år sedan,
folket i och kallar men ändå "hennes nåd" som stred långt
över folket på gammaldagsvis. Denne personliga musor om

de underydande var på Tradition i Jönköping, de tre förtroende i byns nämnde folkliga deger som kan nämnas efter förmlig stäkning redan på 1700-talet av omring om de gamla fattiga domerat en för den tiden stor summa 5000 daler till ett hospital för 8 av guds och fattiga, en insättning som ägt i äger beständ än i byns invånare som föresat även för den reste ägarinnans omring som fullgjorda Traditioner.

Skinnens marknad

Vid Skinnens marknad, som före Mackleans ändring låg i en trädgård i Paradiska, men sedan i den av Mackleans utskiftade marknadens platsen i Skinnens by vid brovägen där någon gång på sommaren, där marknad hölls i vissa dagar till med kreatursmarknad ena dagar. Så var det också den främsta ting till Per Tuus som till jul, då som hela stäpsten, föddes i gamla dit för att gästa i ställen i kistan i sedan gå på marknaden. Conallt både inne i skinnens alla ställen skulle de vara fejat i just, dels för gästernas skule i dels för de många skule som sommar någon fram, gästerna skulle vara byggare

ett ensidigt brev bortfört från vägens värdet, allt ögras i när-
heten av vägen, så de vägararna kunde se att oidentligt folk
bodde just där, man gjorde sina iakttagelser i dörrarna utan
settens ut och som var naturligt där man försades fram o det
skulle vara skam om någon skulle ha något att anmärka på.
Inne skulle det stidas, ropas, bakas, byggnas o slutas någon
tina, då man skulle finnas i försig, annan kom inte husets folk
med till marknaden, något som det ändå kunde bli så om med
lidans rätter som äggross, äggkakor, stekt ägg med fisk
bruna bröd samt alltid gott var mat att ta emot vidare
gäster med vid denna tid på året. To. n. förså det att
man satte ut vädret för att ha blod av dem att stura när
skorningar började komma i tråk, genom Träer som tjänat
i västra ställen redan vid slutet av 1860-talet, på södana
platsen tycks trädgårdsmännen varit den första vädret, vilka de
grönvakter av sådant slag. Det gällde ju vid de två nämnda
marknadsbesökernas gästning inte endast en måltid, utan
trä eller flera i något kort färdigt kött förså det inte, utan

det man kunde att tillgå var oaktat i riket plänk i järböden som
mågon höra ut den lilla flocken, där någon jäst lera just för
redans tillfällen som kales i förning.

På markträdets träffades gamla bekanta som kanske inte
riktade varandra annat än just vid dessa tillfällen, man
satte särskilt stort värde just på dessa markträdets träff. Jäst-
folk, som vistades långt ifrån varann rikades här i både vid
om sin framtid, när man genom de lösa, som itland nästan
helt ovida, sattes på banken, kunde anse sig i stånd att sätta
egot på, allmänt spredde man till sig, man gav varandra mark-
trädets gåvor, köpte markträdets gåvor åt hemman varande, blev
spådd i skulle man sätta på den utrikes utförning ut en
vilos lektant, som var en viktig sak när nyjälken beordras
hemma, passade man på. Gladlande fanns ju inte på landets
bygdens de som i sine dagar utan allt man skulle säga
köptes i markträdets i kringvandrande handlare utom för
jämöden luter, i kommersen var god. Att upprätthålla vad som
kunde på sig i äldre tidens markträdets är omöjligt i omöjligt

det var allt på stegar i bänk till bänk i kassan. Yr stäm-
rets allt det lekte sig hemman ägde utom de vanliga utbudna
andaktstickererna köptes som skillingtryck just i markna-
den; där var på intet sätt nya visor om de bröta som begått se-
naste tiderna samt gamla outryckta visor över olika råd,
predikningar, lekter & historier & humoristiska sådane som
exempelvis "Piddan Fick" m. fl.; skillingtryck & i hemman
kunde man sedan ibland utom kassans de till innehåll
jätta till dessa käftar till tjocka böcker, som delvis kunde
jättli bevarade till våra dagar. Somliga av visorna blevo
populära, yngre & mindre för en tid ^{ett} egga intresset, ofta
i så hög grad att det vickte minnen till de gamla när de
ofta många år åter kunde på våra dessa melodier. När
de gällde mord eller viktiga händelser & påstått stämning
är en djupare innebörd kunde en allmänna folkstäm-
ningens förveckling av dessa visor, & utsträckta till dagpressen.
På marknaderna fanns gott om "Pommijantare" cirkusfolk m. fl.
För dem hade man en viss respekt & man tapp ej sina barn

en riktig; de var man rödd att de skulle bli briststulna ö gjen-
da till kommunejendene. Man hadde någon anden foretælling
ning att de opererede blot noget paa, det var vist
nøjalten for at de skulle komme gaae forude, samt noget
samt ingepp, derfor var man nødsat rödd om sine ma.

En anden praktisk kategori er folk som talteki represen-
tation i markproden nemlig fikke tjenerne, o det var mange
som blev ar med de trosser man var i, joken med mark-
nads pengarna. Så berettes man om at P.O. systemet
att kom en gang vid første besøket i markproden blev be-
studen for sin tross med marknads pengarna så at kom
inte hadde noget at give sig til med. Så kom åter efter
ett besök hos stiftningarna i Misting kom det gield kom
forstigtvis med handlen i joken med de todelige trosser
pengarna i handlen, o myndig riktigt, man var kom det den det
var ikkigt trængt kunde kom en prammende hand det e
spes høit fast i den. Tjeneren trosser ja inte gaae nedstænd
for folkmassans skule, utom kom jo dette suth gielden for var

gärning, man måste lämna tillbaka vad man stulit samt
som sina brett, o jag tyckte mig minnas något om 2 scho-
duler som tosa fick för sin jäpasssteglet till de hemma-
stående köptes om sånnt marknads gärr, till de äldre
något kläder plogg eller annan nyttosak o till de barn som
gingo hemma i späda väntan på att marknads folk
skulle komma, något som kendes: förvis må barn vara
med, alltså var det någon lekför e. d som got där de daga
fram, kaben i hars mulla några rockerfigor som sedan
färasades till den smalle eller blev svart i ogenkänslig
att minne från marknaden.

At marknaden såldes nämligen i smyg, man köpte tolo-
styvers-käpar i ficka en ryg på handeln, att spensig alltså,
o att som mycket brukades just vid marknaden, o efter som
krakerna i häringarnas pengar sjönko steg stämningen
bland karlarna, man blev uselig, bögälarna o kassavänd
upplagd för handlet o räddhan för fattare i deras väst-handel
kunde utplånas om det var icke till illa, annars undock man

desse i de finge "kändte öj" i släss inbuses "med omändra".
Så var Skrupps marknad ej endast själva marknaden
för ortens folk som hade en förväntan länge bort utan det
var även ett tillfälle då stäket kom på besök i det var
en samman som delades mellan hemmet i marknaden.

Den ägde så stor betydelse att man förgät i förbig räpna-
de de gamla Tiden och efteråt räpna de nya Tiden i Tiden
reda på kändte med Tiden i dess ställning. Tiden Tiden
Skrupps marknad: De var en Skrupps marknad, "lite före eller
lite efter Skrupps marknad", i vinnings re Skrupps marknad.

I en senare avdelning kommer Skrupps marknad en
berättas något på en annan sida.

Si är inte meca att säga om Per Tuels folk från den Tiden de själva
skulle rätt ställe, 1885 följdes de det, om de i vinnings 5
jakt, istånd köpt utan annan mätning än att man stegar
ur det. Dock kan jag aldrig hört att man här som på som-
liga ställen var rätt "lyftermannen" eller hört ständra
i Tunga sig äfjölde av mästrikerna slammur i jäsna

när en rättvis lantmätare släppte upp den för att stå som en
sticka i rögen. Detta kan däremot förekommit här intill
enligt deras uttåg som nästan säga sig ha varit dessa ljva
alldeles intill sig när de gått i en röng, där den länge sedan
höde rättvis lantmätaren hade sin väg. Det var alltså till
att den som måtte i vägen rättvis aldrig jobba i graven.

De 2 1/2 län-erna som Per Truls som åter mest sälja förvärfades
åter i samband med dotterns övertagande av stället i det
linde där i kornet av Tomten belägna lilla tre-länge gårdar
som revs på 1890-talet.

Ynnar jag övergå till att skildra något av Per Truls famn
nag domstol och jag nämna något om P.T. folks siste år i
ställe ringen där vid domstol. Först några ord om:

Skocherjudar i andra handlande

Skocherjudarna utgjorde på 1880-90-talet en fullständig
landsplaga. Om deras sätt att kommunicera, när de särskildt
söndagarna efter middagar när de voro satta om att träffa
husets folk samlat i hem de kommit sprängande genom dörrar

Med sina stora blåa byletter ofta två eller tre i sällskap i fulla
strögar med sina vänner i sin räckna bakt är allmänhetens
de även kom de kunde låta prata med sig med till i under
kvälfra en ett begäret visis men ändå komma sälja med för-
tjänst i stort folks vilja på affär till stånd. Om deras förni-
ga att locke från varandra deras dräktslösa är förni värmst
Det är en annan sak som kanske är mindre känt, det är
deras ätro efter kornstäm till jag minns sjäta var ämne
på 1890-talet kornstäm med långt tjockt hår tog ett klode på
kornstäm men de sågs en jule träda in på gårdar, för att korn
skulle se det: Tringa sig till att på klippa av allt eller en del av
det stort en yllejallett eller ett tyg en duk i ett i utbytte De kom
de i Jämtal hälsa på att tringa i förståga den kornstäm, där de anade
att de kunde göra sig tjänst med saker i hand förändiga till
klipp så snart kom vände becken till tröskor, i andra kornstäm
den vände de lockade med, som de ofta hand utbytte stort några
annan som möjligt kunde tröskor vara mera lockande eller PT.
som hade en enastående hälsat av vackert långt i tjockt kornstäm

När uten att enda vitt stia, måste grämma sig när "Abraham" kom
men ändå vekte han upp henne i jag minns själs ö var närvarand
när han följde henne ändå ut i hennes episkam man med sek-
en i högsta kugg ö en svart glesjalett i andas handen som lock-
bete, ö hon kan till viss när hon inte på något sätt kunde bli
konom Svith ~~konde~~ att han skulle få blifva bete as häret
nere i rocken där det minst märktes, det andra skulle hon hålla
om för att få ha det i ped. När Abraham togit sina tag med
saxen ö när P.T. ö slapp efter var där inte mycket as det bron
helt i handen som satt fast, men di var där intet att göra vid det
Den som bitit ut ängade sig var när P.T. ö men juden gruggade
händerna as belitenhet, ö när P.T. ö behövde allt för vät den
rinnla sjalettan att dölg ö förändelsen styggele med ö när hä-
ret började väka ut Inder kon knappt visa sig, häret i rocken
liknade ett Taksteagg ö när häret var utomst var sjalettan
gängen all världens väg di judarnas vira as samme kratite
Det är underligt att gamle personer kunde gå in på att göra
affär med hä, di man vet att man varit usga med att

bränna utbrannat här så att ej föglan kom att bygga med det
dä det truddes att man fick användning ö det en lös plåta skulle
följa med kistens ägarinna i kistan ö det var naturligt vis ej or-
dant men J. T. ö de andra som ej fäste anseende vid dylikt som
ansattes i övertalades till sådana offerer afse på bröppan
o. o. här ö föglan truddes ju förs ären kunna bli medel för ond-
görelsen i härens hand därför var man mån om att bränna
så snart, så man ej kom att råka illa ut, för om den kom
man skenit maglar med kända tjuna som medel åt onda
människor som ville sätta ont på någon. Från denna
svärkelse på annat tillfälle till handelsfolket. Man kan
ej undra på att judarna voro ille talda, onduas ofta käng-
senket juas ett ord för: "Om man bör ut juder genom stug-
dörens förmer kan in genom köksdörens" och såg ej heller
gjöras en jude nämna sig i förhållningen, de visste man att
han inte var att bli ut med, utan måste lovas ö även ville
ha den mat han förtärde ö kan var yttast misstänksam mot
vad han blev svärad ö en egen begäran ö ansåg sig i sin.

fulla rätt när han tog gästfriheten i anspråk i ignorerade eller
visade uppenbart förakt för allt annat än sitt eget vinstsyfte
des julkets pengar eller vad annat han ville komma i besitt-
ning av. Betala ordentligt för sig gjorde han aldrig eller på-
gode vad han blev skyldig, utan när efter att ha varit i ätit-
ing samt även någon dag, gick sin väg lämnade han någon
broskig resolution såd c: a 10 re som ersättning i det förfall
de som han ansåg den som en stor värdgäsa han skänkte.

Ett annat uttågande fingo "vildskättarna" o "skedmannarna"
De voro välkomna i och sina bestämde ställen där de lingo
in för natten eller för flera nätter i rad. Ots västgöta heratman
förmod ar väpnader i d försig man sig gärna efter råd o lä-
genhet ofta utöver det man ansåg sig ha råd med, man kunde
gärna på deras brutiga mat som livade upp släpans tröghet
Måland om det ganske goda brödet de kommo med ibland
mera småskaliga som t. ex. när knallen berättade att: Han hade
vatt i en by som hetta med med (supan mat) där häng-
de en visig en gång om året = Veleinge i visen antagligen
majvisan.

ACC. N:R. M. 8533:214.

191.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spedammarna kommo i regel från Småland & de försiga kunnat
kvinfolk med väskedda, kunnatstygg, skyllan, sked kunnat
m. m. & man kunde era gånger beställa vad man ville ha den
andra i man visste någon kunde när de voro att vänta de
kommo en eller två gånger en ännu i hade ännu för väsked-
den med sig, förutom de färdiga i den kunnatstärns biskes länga
pöcker, så när de kommo på de ställen där de brukade ta in
i väskedden blev fullt kunde de trivna eller laga trivna skuden
dels för kost & logi i stället dels ut andra som betalning
i den man betrodde ha laget fick man gånna stanna liksom
andra hantverkare, då man var lika besvände av kunnat
som av dem, så mycket som det vände för, & det intet var att
hantverk som kunde denna ut till, när saknades helt utöver
ur detta hantverk, så tillfällig lagning utfördes av kunnatstärns
Göingar med deras hästar jungs hantverk i brudgä-
sarna när de på sina bestämde tiden med en pumpa
hastat, & man de förutnämnda kunde även laga och
kunnatfolk så även hantverkare någon annan stund än

Herbergerna där är i stämman farne inte där.

Per Truls fälte på undantag dessa stift är, dit och
begrasning.

Vår dottern övertag stället byggdes tre tre spårnen i
konings längans östra gavel med fristuga & störsten med
dessa i en del av det era, med ingång från den gemensamma
fristugan, & de andra tre spårnen delade konst av i en
stuga & en smal spisbänmare ut norr. Stugan farne en
sittunga med stisa & en liten pyrkantig järnspis, lättnag
av Ornskölvs fabrikat, i sidorna av ryttarbild av Orskar I
järnspisen med lön askblåda under var av landsborna
fabrikat. Lättnag var egen rum & tjänade endast
som stegång för spisen & fillosa tegar de av värmen från
denne. Där farne en säng, klädskåp, byrå med skåp,
länstol med stolagöinge i våderkan, klappbord & stolar samt
en spinnrock som var i örrelse allra var inte stämningstiderna
ginga. Fänghäkte var från P.T.s hem i Godolunga & om söndagarna
lades det stjärn trösk på som var P.T. haft med sig & som var

lika gammalt som hem sjöns. Duben som pygde bodet vid jul &
 vigtia som från Gndberg. På kakselagen pygade lavendels-
 knopporna & späd sin gammal deg. Koffi i stugan & bredvid låg
 kakselagnsstenen att vänta sig på. På bodets inne hörs låga
 andakt. böckerna. bibel, psalmbok samt Pros bönbok, Mor-
 bergs. Una postilla iskäpet. De psalmböcker läste P. T. som en
 mest med andakt & trossigt på orden, "jätten stämme" eller
 släpigt som läsarna gjorde och P. T. kunde mest psalmböcker
 utantill, glasögon saknades här de både de gamla säga utan
 och P. T. sitt vid sin stickstrumpa eller spann hem utgam-
 utdlig hem hem nyströts annat än de det lästes de upp-
 vände hem med arbetet P. T. gick ut i sysslode, kan han en
 rättis maten, som när han inte hade att nyssla med guds fram
 & tända ute på vägen, kan han var att alltid ha något arbete
 & kunde inte vara överksam, mycket vanligt hos dessa gamla.
 De hade på det undantag som örens kornen om när dottern läste
 ut boden, den andra system hade det bamlös. Boet sålles
 i auktion när P. T. dog år 1890 det utfrändiga hade dottern & hennes

men först är det till mig en fört. PT blev således 80 år gammal
i förtän man var en enkel man som helst hade varit inte hans
liv förflyttat utom handläggning det hade ju varit som varit ganska
spännande för honom tidvis. Anmärkningarna för tid var
när han dog först, men en liten sjukdom som något till
bunden förgat gjort samt med jämna mellanrum inbunden
enig utblommar som nytt hans gas tryg hem och hängdes
sitt sönger som ett minne. Det var red vid denna tid i
senare, då hans anföraren är pappersblommar som växer
även som en gasparten att dessa i de mindre kyrka
gårdarna tryggs in i papren huset, där spikas ännu i dag
kanske finnes i väggen där de hängts upp i bussen
för omständigheterna om vägen ännu blivit utbrunna eller
blivit hängande i flera år, då kyrkogården vänta på var
en övrigt plats. År 1895 dog även vår Per Tuul. Då
blödde man ännu liksom i bakas och framför oss gånge
genom samt i ordning. Förförde framme de i blodet den tiden
en kändare kvinna fick dock inte hjälpa till, det var gran-

marus hedersbevisning af den döda i det som sed. och man P.T.
länga hem flådes ansigt af somliga i en gata af andra som
och fel. Den döde lades alltså först i ett bord med en vinsten
som först skulle tillverka efter mått, blev i ordning. Under
naken lades strax efter dödens inträde en psalmbok för
att hålla naken uppe ögonen strö sig jälligt ty om
den döde trötade tröddes att säga af hans närmaste,
den som man tyckte att han trötade på, med skulle
följa efter, i de punno alltså som sig efter ö även gärna
akt på vem han sig efter af de närvarande i ofta var
betänksam nog att yppa vad han tyckte sig i vilka
my i oro hos den som buoiden dödes, exempel kunde.
Att trätta den döde var ett fortsett uppdrag i den som gina
det fick något plagg e.d. af den dödes tillhörig kläder som
minne i erkänsla. Den man som beklade en död fick hans
rakdam, det var beständ sed. Det vartha man förtut
en död i jock aldrig slås ut under öppen himmel utan
slogs ut i rummet. Allt som kunde fås ha varit till

den dades kropp i s. lötkar, någon hand eller ett utvärt.
ben, segherbröve id skulle följa den dade. kistan, armars
korn den dade igen, si även om man glömt den s. k. "skyle-
lappen" som lades över blygden. Sin soepning, lakan linne i
armet om beträdes både gamla folk som P. T. s förvarade
på viss bestämd plats i beredskap ärovis i förväg i van de
nas jora sark i jora skjorta m. m. förvarades både dades nä-
maste många gånger blivit påminnda om. Jora-korri-stumpen
kan jag knyt rännas men vet inte om de användes så rent. I
många fall har "byggemansskjortan" gömts i blivit an-
vänd som jora skjorta.

På mest många som dade kängdes tjocka lakan för förstärkt
pänst i litarummet i sedan i hela kuret, allt beträdes med
vitt tju begravnigen. Med denna väntade man så länge
att absoluta tecken visade att den dade var riktigt död.
Skäcken för skendid var mycket stn i Trinet vilka gärna
uppe sig. Att denna skrock om särskilt stn just kan berode
på att man hade i pistet minna ett folk som förbermit i
Trakten

Det var en kvinna i Örnarp som dått blivit ropt i lagd i kyrka
i mar som fullt upptagen med att mata för begravnigen. När
någon så kom in i kyrkan så såg man kvinnan som endast
vart skendid, sitta uppi ett i kyrkan i flocka knäppnäten
as klädseln. Att hon då legat där i flera dagar är tydligt
då hon var ropt i lagd i kyrka, denna blev ju inte färdig
stark på den tiden. Denne kvinna levde flera år därefter
mer förbarna aldrig Jeson för att hon hälet på att bli be-
graven utan hon kom att gå om en stugga.
Denne verkliga händelse uppträdde viimena så att man
kunde skendid överallt i staden kom att postlera flera
generationer igenom i man måste se tecken till förändring
innan ett lek kom i jorden annars var minstanken framme.
Jag minns själv posten jag endast var 6 år gammal i detta
hänseende. Som bestrider vid min PT-s tid då därefter att
rednades på hennes kinder sett kom, den blara rednades
som hon själv i livet tiden brukade säga att den kom att
följa henne i graven därefter att den var igrodd i lag i staden.

Även minns jag när gramboarna i "Frön" som dagar före begravningen skickats med förning skulle föras in i likrummet, som då var klätt med lakon i armst vitt i stället genom de tjocka hemvävda "läses-lakonen" för förs Frön, de skulle "se lied", det var tradition, i något av högtidligt eller vilde för de närvarande var gång man trädde in i rummet i en antingen sabbigt lyfte på den bakre räckade ansiktsduken eller som kommo till huset skulle se den dnda.

Förning och tillägsföring till begravning.

I detta sammanhang får nog även nämnas något om förningen som var obligatorisk vid alla större jämtydliga tidligheterna s. s. bröllop, begravning o. bandag. Vid större tillställningar bars utfrimstone intill 1870 förning även till armar dags-gille.

Till jede förning hördes ännu på 1890-talet s. s. den här nämnde begravningar, kaka, spelt- eller sockerkake eller små-kaker. Speltkaker beteckades av komman i riter

vid den öppra eldstaden i skorstenen öfver udden med namn
i visse fall samt alltid ornament i knaggarna med orsång
i stent. öfverst pryntes den med en stelt raderad bukett i sär-
skilt bukett papper, det var den kaka som är gammelt bekant
från 3-4 tyg ägg men just vid denna tid finkode man
över låta ykeshögaren baka mjuka kakor med ost eller
flera olika stora lag öfver på tvärande, med, vid begräns-
ning svarta ö vita bröd av sockermassa, sockerbröd samt
svart ö vit glasser i spets mönster öfverst ibland prynt
med ett bröd av sockermassa i stältrids ströme samt
den dödas namn vid glöden till fallon med röd orne-
ring i stället för svart. Det var dessa två typer av
kakor som kom från släkten ö de mera ansedda p. ö gör
dessa, de exklare av gammarna kunde hålla sig till
berom-kakor, glasserode ö ornament över de med bröd
ö blommar ö svarta sockerglasser vid mig samt den dödas
namn ö så många kakor som kom att ligga fullt rya-
liga när de lagts upp regelbundet ö ordentligt, för flera

bekr med mann je dyrare. Så kunde man sjäto både man
 delmusstor i de koppaformar som fanns i många hem
 i form av tätar stjärnor av olika form, kräftor m fl.
 De gjöddes i en öppen eld med en plåt med guld som
 för vromt vromens skule. Det var de bekr som kunde
 komma i präga som för ring, men dess utom kunde det
 tjäns, som skulle vara räckes skaptade i så rätt uttagna
 att välte bek nästan inte fick rykas, ja man gick så långt
 att man faste ihop det med en knappal för att kunna spule
 se abdelar bek ut, man var så överdrivet vogo beträffande
 utseendet i detta fall att det var löjligt. Antalet hörs varierade
 en hade man om man var så enkel men ägde några hörs,
 guldarna hade två eller flera. Så hade man myölk i smör-
 stapel som för ha en närmare beskrivning, då kvinnorna
 beträffande detta komms i tillfälle att visa sina olika ut-
 vecklade konstvänliga anlag. Smidet lades upp högt i en
 s.k smörstoppa i både man i sjäto laget fick man känna elden
 läns ihop till smörstapeln som skulle vara så att man ej behöva
 spänna för det.

Fäst jag ej med säkerhet säga fästa, än det dock ganska
troligt att gäst, pämsat usquusgäst i äldre tider inget
i förning or i den kan de utgjort en motsvarighet till
smälansningarnas ostkaka, som var okänd till.

En historia som berättats kan inte alls verka på
nånda för de gamla, så som historien på andra orter
lä berättas om en kvinna som hade mjölgäst med
sig till ett gille i när hennes gäst kom på bordet.
På den inga gång, man tog endast av den vita
gästen. Kvinnan skulle då säga om att ha god
gäst med sig liksom senare annat. Denna kvinna
med mjölgästen påde sig jämsnad i tycke om
så: "Mjölgiöd kan va tillägs som en god,
den i bästa ente så extemeres i gille."
Detta uttryck kan blivit ett ordet som pålevat
in i våra dagar, fast kan som ofta används ursprung
länge redan är bortglömt i inga tankar på att det
nog en gång verkligen utträtt i väckt minnet i
just detta kommit att gå till eftervärlden.

Sedan smidet logts upp högt i korgen i form av socker
tryck eller något stympad hon ö gjorts litet högt jämnt i
stätt skulle smidslaget "pringslas" det gjordes på många
olika sätt berende på tycke, smak, teknisk samt jämnt
stäm och mindre. Kom främlig talang. Den som helt
sakade talang kunde ha en annan till hjälps eller, som
hon ända hjälps ville göra det, t. ex. rulla över smidet i
korgen med en assiett eller sockerpan med upphöjt
monster & på ett monster över det hela samt göra in-
tryck med något stjärnmonstret föremål på trycken. Men
kunde man med en tesked taga ut små hack i regel-
bundna monster i pålreda. Den mera konstruella kunde
de med en tesked tulla fram var i flader i framställda
fullständiga konstverk så blommanna var i hög relief
nästan påstående, en var kunde det hela. Det blev en-
stående rader smidslas som nästan kunde anses för
racker att vara vid bordet, de fingo näst stå som en
pyrdred, en ära för ägarinnan. En annan teknik där man

kunde jag ett "minst" att de stöme ut en del i verkligheten
när istadkomas på sig rätt att man är en mindre stöme
en fast man genom en stans spårade ut om en
lämplig konststus i ringlade det över stömet många
gångar i minsta del minsta så att ett djupt flät-
verk eller ett virvare är ring lingar uppstrid. När man
ringlade med sked skulle denna ständigt doppas i
vattnen för att släppa, men var i den arbetande ring-
raderad o reulig så sig kunde det att den stöck ske-
der i minnen i stället. Ett nytt simpelt minsta
var ingen hoda för ägarinnan men den som var ring-
raderad vad reuligheten beträffa sig kändes en dem som
var enkelt istadkomma i den i minsta om extra arbetad
eller skeder varit farma. Det kom nästan segas att den
var just minsta vad utseende som följde utloget var
det gällde att ge den ena krinnan förtröda framför den
andra beträffande talang (om man visste att den var reulig
i gjord det jäls) var man kom till middego brudet där de

olika konststycken di Torstedt med bestämde mellanrum
längs bordets mitt rumräklande med bakerna ö ut-
gjorde bordsdekoration.

Den som kom med allt detta, förningarna till äres-
begagnings stället, ofta skickade skulle vara sorgbetädd
i den som så "gick me förning" skulle tagas emot i små
jägar samt som förut nämnts "se lied" det kunde till
Traditioner även om det var en pige som skickats i en
bode vid den tid då förningarna kom nog att göra med
att taga emot, men det kunde till ö man var inriktad
då på i en av husets förnämliga medlemmar var blodd till
i helt inriktad på just detta, det gällde också absolut
kunna känna reda på vilket av alla som kom som var
den ena i den andra, i den mycket var i en bode. Be-
triffrande bakerna i smör kom det åter i pige begagnings-
doga daguppasser ska skulle säkerhets vilken prins
som skulle skicka en baka.

Gransen var då redan ganska allmän, pålbransur

små kransar med långa vantar i små runda vita pailor
samt en Kristusbild i mitten, samt kransar av prepa-
rerade kemstgjorda blommor i blad. Men bara som i de
runda kransar av buktm e. d. med några blommor fast
inbundna i jämnt fördelade.

I kyrkan var de gamla före begrensningar bielt, där kär-
skede madlaovskan, den samma för en större omfång.
Här var det märkvärdiga förhållandet rådan, att det
gick ett mindre ställe, såsom detta kunde finnas trängt
om utrymmet i kyrkor delningar men kyrkans jämte
skorstenens öppna eldstad i parrum, medan man
ofta i gårdarnas stora uppliga stens, helt måste väta
sig skorstenarnas öppna eldstäder med i bästa fall några
stingar med kokkärl över pyren samt parrummen.

Bred bakades i bakugnen, stora riketsbröd, vetelbröd samt
äta instome i detta fall, pepparkakor i ännu ett slag, smör
dessa gjordes någon dag, medan man redd till ända i de
skorstenen var ännu, om man var i Trufälle ännu något ännu.

Kärl samt glas; prostin m.m. linödro; närmaste gård.
Dagen före begravningen kokades kött i soppa i den blank-
spurade mässade kopparsitteln, det kokta ot kött som
skulle bli pepparsotskött samt de många köns som ingår
i förningen i som man ryktat utgå, dels för att utbjuda
den ofta befintliga konappelen i dels även i rågen mår
för att värdesätta dem ö deras ägare. Fortligen blev det
dessa kokta köns som ofta, när ej lammstek fanns, stektes
efteråt ö kom in på bordet som stek ö under alla omstän-
digheters kommit med i annandags i tredjedags-gille.

På spisen eller där ej spis fanns, på den öppna eldstaden
kokades isgryns gröt till den pudding som sedes på be-
gravningodagen skulle kokas i sattenbad i jarnnurea
i serवाद med saftlös utgåna efterrätt. Det var tillrätt-
ningar till begravningen ö ved köket beträffar om det
märkt vid andre gillen när gammalt ö nytt kött på
ett mörta vid mitten av 1880-talet. Först hade två
gilles mat räknats även fisk (flötis fisk) ö gröt samt även bunn & bunn.